

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 13C/26/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5117213312
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Svediaková
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2020:5117213312.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina v konaní pred sudkyňou JUDr. Beátou Svediakovou v spore žalobkyne : L. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. XXXX/XX, Ž., zast.: JUDr. Sabína Hodoňová, PhD., advokátka, so sídlom Mariánske námestie 31,010 01 Žilina, proti žalovanému: Mesto Žilina, so sídlom Nám. obetí komunizmu 1, Žilina, IČO: 00 321 796, zast.: JUDr. Lukáš Bútora, advokát, so sídlom Vojtecha Tvrdého 12, 010 01 Žilina, o určení, že právo na bytovú náhradu nezaniklo, takto

rozhodol:

I. U r č u j e, že právo žalobkyne na bytovú náhradu v zmysle rozsudku Okresného súdu Žilina sp. zn.27C/499/2015 zo dňa 04. októbra 2016 n e z a n i k l o.

II. Žalobkyni právo na náhradu trov konania proti žalovanému n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa žalobou podanou na Okresnom súde Žilina dňa 07.04.2017 proti žalovanému domáhala, aby súd určil, že právo žalobkyne na bytovú náhradu v zmysle rozsudku Okresného súdu Žilina sp. zn.27C/499/2015 zo dňa 4. októbra 2016 nezaniklo. Žalobu odôvodnila tým, že Okresný súd Žilina vydal dňa 04.10.2016 rozsudok sp. zn.: 27C/499/2015, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 23.11.2016, ktorým bola žalobkyni uložená povinnosť vypratať byt č. X, vo vchode č. XX, na prízemí, nachádzajúci sa na ulici L. H. Ž., v dome č.s. XXXX, ktorý je postavený na parcele č. XXXX/XXX, zap. na M. č. XXXX pre okres Ž., obec Ž., kat. územie Q. a odovzdať ho do 30 dní po zabezpečení náhradného ubytovania žalovaným. Žalobkyňa následne prevzala „Vyhlásenie o zabezpečení náhradného ubytovania,“ zo dňa 1. marca 2017, ktorým jej bolo oznámené zabezpečenie náhradného ubytovania v ubytovacom zariadení I. Ž., na ulici H. X, XXX XX Ž., ktoré prevádzkuje spoločnosť TINECO, s.r.o., U.. I. G..A..Š. XX, XXX XX Ž.. Prílohou vyhlásenia bola ponuka ubytovania odoslaná z emailovej adresy: F.sk adresovaná G.. Y. F. s predmetom „Ponuka ubytovania“, z ktorej vyplýva, že od 1. marca 2017 má ubytovacie zariadenie voľné ubytovanie pre 8 osôb na dobu určitú - cena na jednu osobu na mesiac 240 Eur (dieťa do 5 rokov bez nároku na lôžko - zdarma). Žalobkyňa s uvedenou ponukou žalovaného nemôže súhlasiť, pretože ponuka náhradného ubytovania nie je ponukou v zmysle ust. § 712c ods.1 Občianskeho zákonníka a jej tak nevznikla povinnosť vystať sa zo sporného bytu a tento vypratať. Naliehavý právny záujem na žalobou požadovanom určení odôvodnila žalobkyňa tým, že v spornom byte býva so svojimi šiestimi deťmi, z toho piatimi maloletými, a v ňom zabezpečuje svoje bytové potreby. Žalovaný jej predložil iba formálnu ponuku náhradného ubytovania, o ktorej vie, že ju žalobkyňa nemôže akceptovať. Len s ohľadom na výšku nájomného v ubytovacom zariadení je zrejmé, že by žalobkyňa nebola schopná také nájomné uhrádzať a okamžite by bola z ubytovacieho zariadenia vystaňovaná. Vzhľadom na to, že nemá možnosť zabezpečiť si svoje bytové potreby iným spôsobom, stali by sa z nej a jej maloletých detí bezdomovci, čo by malo za následok intervenciu príslušných orgánov a umiestnenie detí do rôznych foriem náhradnej starostlivosti. Zánik nároku na náhradné ubytovanie by tak mal za následok zásah do práva žalobkyne a jej maloletých detí do ich práva na rešpektovanie rodinného a súkromného života,

ktorý je vo výraznej protiváhe k záujmu žalovaného na tom, aby na základe formálnej ponuky náhradného ubytovania bola nútená opustiť byt, v ktorom býva so svojimi deťmi. Žalobkyňa býva v byte so šiestimi deťmi, a to L. U., nar.XX.XX.XXXX - plnoletá, C. U., nar.XX.XX.XXXX, Y. H.o, nar.XX.XX.XXXX, A. H., nar.XX.XX.XXXX, M. G. H., nar. XX.XX.XXXX a E. M. H., nar.XX.XX.XXXX. Nájomné v predmetnom byte činí cca 300 Eur a posledným výmerom bolo určené na 350 Eur, v ktorej sume mali byť zahrnuté aj splátky na dlhy, ktoré žalobkyni vznikli na nájomnom. Žalobkyňa nájomné neuhrádza, pretože jej nebola predložená na podpis žiadna nájomná zmluva, hoci sa jej uzatvorenia domáhala. Rovnako sa domáhala úhrady nájomného v splátkach, čo je bolo bez bližšieho vysvetlenia odmietnuté. V zmysle predloženej ponuky by musela žalobkyňa uhrádzať do 13. júna 2017 nájomné v sume 1.200 Eur mesačne a od 14.júna 2017, kedy dosiahne syn M. G. H.A. vek 6 rokov, sumu vo výške 1.440 Eur mesačne. Príjem žalobkyne pozostáva zo sumy 800 Eur ako príjem zo zamestnania, 140 Eur mesačne rodinné prídavky a 260 Eur výživné na dve najstaršie deti. Žalobkyňa tak disponuje sumou 1.200 Eur mesačne. Keďže nájomné v ubytovacom zariadení predstavuje štvornásobok súčasného nájomného v byte, nemožno zariadenie považovať za zodpovedajúcu bytovú náhradu. Z ponuky navyše nie je zrejmé, ako by malo vyzeráť ubytovanie pre žalobkyňu so šiestimi deťmi. S ohľadom na najlepší záujem maloletých detí nie je zrejmé, aký by tieto mali mať priestor na prípravu do školy a na trávenie voľného času. Z ponuky nevyplyvajú žiadne informácie vrátane toho, ako by mala znieť potenciálna nájomná zmluva, ktorú by mala žalobkyňa uzavrieť, t.j. s výnimkou výšky nájomného, nemožno na základe textu ponuky skúmať, či ide o ponuku zodpovedajúcej bytovej náhrady. Žalobkyňa má teda za to, že ponúkaná bytová náhrada nie je zodpovedajúcou v zmysle ust. § 712c ods.1 Občianskeho zákonníka a jej tak nevznikla povinnosť vysťahovať sa zo sporného bytu a tento vypratať. Ponuku žalovaného považuje iba za formálne si splnenie povinnosti v zmysle rozsudku Okresného súdu Žilina sp. zn.27C/499/2015. Preto sa domáha určenia, že je právo na bytovú náhradu v zmysle rozsudku Okresného súdu Žilina sp. zn.27C/499/2015 zo dňa 4. októbra 2016 nezaniklo.

2. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe zo dňa 16.11.2017, doručenom súdu dňa 20.11.2017 (č.l. 36) uviedol, že žalobkyňa užíva vypratávaný byt bez právneho dôvodu už od roku 2011, t.j. viac ako 6 rokov, pričom za užívanie bytu prestala platiť ešte počas trvania nájomnej zmluvy, a to vo februári 2011, teda byt užíva bez akejkolvek úhrady žalovanému už viac ako 6 a 1/2 roka. Od februára 2011 neuhradila žalovanému za užívanie bytu žiadnu platbu a tak žalobkyňa dlhuje len čo do istiny na nezaplatenom nájomnom a bezdôvodnom obohatení žalovanému sumu 24.850,60 Eur, pričom dlh stále rastie. Napriek tomu, že žalobkyňa disponovala financiami, čo aj sama uviedla v konaní o vypratanie bytu na tunajšom súde pod sp. zn. 2C/186/2012, a to údajne až sumou 9.000 Eur, svoje dlhy voči žalovanému neplatila vôbec, odmietla svoj dlh čo do dôvodu a výšky uznať a platiť ho v splátkach, čím si sama znemožnila mimosúdne vyriešenie svojej situácie. Žalobkyňa neprejavila ani elementárnu snahu svoj dlh voči žalovanému uhradiť. Ďalšie zotrvávanie žalobkyne v predmetnom byte je tak v rozpore s dobrými mravmi. Žalobkyňa je od roku 2014 vydatá za p. G. H., nar. XX.XX.XXXX, ktorý má vyživovaciu povinnosť voči svojej manželke ako aj spoločným deťom, preto izolované poukazovanie na príjem žalobkyne neobstojí. Žalovaný má za to, že žalobkyni zabezpečil adekvátne náhradné ubytovanie, nakoľko ide o ubytovacie zariadenie, ktoré spĺňa všetky zákonné náležitosti uvedené v ust. § 712 ods.3 Občianskeho zákonníka. Ide o ubytovacie zariadenie, ktoré umožňuje trvalé bývanie na dobu neurčitú s cenovou hladinou ktorá je primeraná takémuto druhu ubytovania v meste Ž.. Je úplne logické, že cenová hladina nemôže zodpovedať cenovej hladine mestského nájomného bytu, ale tomu nezodpovedajú ani cenové hladiny komerčných nájmov bytov v meste Ž., ktoré sú podstatne vyššie. Ak si však bude žalobkyňa plniť svoje povinnosti voči prenajímateľovi podobne ako voči žalovanému, nemôže očakávať, že si pre seba a svoju rodinu udrží akékoľvek ubytovanie. Žalobkyni bola predmetným rozsudkom priznaná bytová náhrada - náhradné ubytovanie, a nie primeraný náhradný byt, preto čo sa týka námietok voči komfortu bývania, žalovaný ma za to, že určité obmedzenia vyplývajú z podstaty stavu, v ktorom sa žalobkyňa nachádza. Žalovaný poznamenal, že rozhodovacia prax tunajšieho súdu v obdobných veciach, v ktorých žalovaný vypratáva mestské byty je taká, že zabezpečenie tohto náhradného ubytovania vrátane spôsobu jeho oznámenia súd akceptuje. Voči žalobkyni bol dňa 31.03.2017 podaný návrh na vykonanie exekúcie vypratáním uvedeného bytu u JUDr. E. T. C., súdnej exekútorky. Žiadosť o udelenie poverenia bol exekútorkou podaný na tunajší súd dňa 26.05.2017, avšak súd doposiaľ poverenie vo veci nevydal. V rámci exekučného konania bude priamy priestor na vznesenie námietok proti exekúcii ohľadom zabezpečenia náhradného ubytovania zo strany oprávnenej, a preto žalovaný považuje žalobu za predčasnú, nadbytočnú a v rozpore s ust. § 137 c/ CSP, nakoľko je na takejto žalobe z uvedených dôvodov naliehavý právny záujem. Prípadnú extenzívnu ochranu žalobkyne považuje žalovaný v rozpore s dobrými mravmi. Zo všetkých uvedených dôvodov žalovaný navrhol žalobu zamietnuť.

3. Súd vo veci rozhodol rozsudkom č.k. 13C/26/2017 - 117 zo dňa 04.04.2017 tak, že žalobu zamietol so záverom o nedostatku existencie naliehavého právneho záujmu žalobou požadovanom určení predovšetkým preto, že prebieha exekučné konanie, v ktorom sa podľa názoru súdu prvej inštancie mohla žalobkyňa naďalej brániť.

4. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, na odvolanie žalobkyne, uznesením č.k. 7Co/220/2019 - 164 zo dňa 29. januára 2020 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, pričom vyslovil, že u žalobkyne je daný naliehavý právny záujem na požadovanom určení a úlohou súdu prvej inštancie v novom konaní bude zaoberať sa otázkou, či žalovaný zabezpečil adekvátne náhradné ubytovanie pre žalovanú v zmysle rozsudku Okresného súdu Žilina sp. zn. 27C/499/2015, a teda, či z tohto dôvodu došlo k zániku práva žalobkyne na náhradné ubytovanie podľa § 712c ods. 3 Občianskeho zákonníka alebo nie.

5. V ďalšom konaní strany sporu zotrvali na svojej argumentácii prezentovanej v pôvodnom konaní, nové argumenty neuvádzali.

6. Skutkový stav ostal v ďalšom konaní nezmenený. Bolo teda nesporné, že Okresný súd Žilina rozsudkom č.k. 27C/499/2015 - 182 zo dňa 04.10.2016 uložil žalobkyni povinnosť vypratať byt č. X, vo vchode č. XX, na prízemí, nachádzajúci sa na ulici L. H. Ž., v dome č.s. XXXX, ktorý je postavený na parcele č. XXXX/XXX, zap. na LV č. XXXX pre okres Ž., obec Ž., kat. územie Q. a odovzdať ho žalovanému do 30 dní po zabezpečení náhradného ubytovania žalovaným. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 23.11.2016. Tiež v konaní nebolo sporné, že nájomný vzťah k tomuto bytu zanikol už 31.05.2011, nakoľko bol dohodnutý na dobu určitú, a to od 01.06.2008 do 31.05.2011, a teda žalobkyňa tento byt užíva bez právneho dôvodu už od 01.06.2011 až do súčasnosti. Tiež v konaní nebolo sporné, že žalobkyňa od 31.07.2010 neuhrádza žiadne platby za užívanie tohto bytu, teda platiť nájomné a platby spojené s užívaním bytu prestala uhrádzať ešte počas trvania nájmu tohto bytu a po skončení nájmu rovnako tak až do súčasnosti za užívanie bytu tiež neplatí. V konaní ďalej nebolo sporné, že žalobkyni bolo do vlastných rúk doručené „Vyhlásenie o zabezpečení náhradného ubytovania“ zo dňa 01.03.2017, ktorým jej žalovaný oznámil, že jej zabezpečil náhradné ubytovanie v ubytovacom zariadení I. Ž., na u.l. H. X, XXX XX Ž. a zároveň žalovaný v tomto vyhlásení upozornil žalobkyňu, že v zmysle ust. § 712c Občianskeho zákonníka, je povinná uzatvoriť do 30 dní od doručenia vyhlásenia o zabezpečení bytovej náhrady nájomnú zmluvu s tým, že ak nájomnú zmluvu bezdôvodne neuzavrie, jej nárok na bytovú náhradu zanikne. Prílohou tohto vyhlásenia bola ponuka ubytovania s kontaktnými údajmi spoločnosti TINECO, ktoré prevádzkuje uvedené ubytovacie zariadenie (č.l. 107). Tiež v konaní nebolo sporné, že žalobkyňa svojim listom zo dňa 06.04.2017, doručeným žalovanému dňa 10.04.2017, oznámila žalovanému, že s uvedenou ponukou nesúhlasí, žiadne dôvody svojho nesúhlasu neuviedla (č.l. 92). Na tento list žalobkyne reagoval žalovaný svojim listom zo dňa 21.04.2017, zaslaným právnej zástupkyňi žalobkyne, v ktorom oznámil žalobkyni, že žalovaný si splnil všetky povinnosti a keďže žalobkyňa bezdôvodne odmietla uzatvoriť nájomnú zmluvu, nárok bytovú náhradu jej zanikol (č.l. 108 rub). V konaní ďalej nebolo sporné, že žalovaný dňa 31.03.2017 podal návrh na vykonanie exekúcie vypratáním predmetného bytu. Okresný súd Žilina vydal dňa 01.12.2017 poverenie na vykonanie exekúcie č. 5511011115, pričom exekučné konanie sa vedie na Exekútorskom úrade Ž., JUDr. E. T. C., so sídlom H. F. Č.. XXX/X, XXX XX Ž. pod č. EX 299/2017 (č.l. 83). Ďalej v konaní nebolo sporné, že súdny exekútor doručil dňa 23.07.2018 žalobkyni do vlastných rúk upovedomenie o začatí exekúcie (č.l. 84 a doručienka na č.l. 88). Ďalej v konaní nebolo sporné, že žalobkyňa ako povinná námietky u súdneho exekútora proti exekúcii nevzniesla, pričom žalobkyňa na pojednávaní, ktoré bolo nariadené na deň 05.03.2019 uviedla, že námietky proti exekúcii nevzniesla preto, že má viacero exekúcií, jej chodí množstvo dokladov a listín, takže na to pozabudla a prispelo k tomu aj to, že boli letné prázdniny (č.l. 100). V konaní tiež nebolo sporné, že žalobkyni bol doručený aj exekučný príkaz. V súdnej veci, ako je uvedené vyššie, v čase rozhodovania súdu naďalej prebieha exekúcia vypratáním predmetného bytu vedená proti žalobkyni ako povinnej.

7. Podľa § 712c ods.1 Občianskeho zákonníka, ak tento zákon neustanovuje inak, nájomca nie je povinný vystaňovať sa z bytu a byt vypratať, kým nie je pre neho zabezpečená zodpovedajúca bytová náhrada. Spoloční nájomcovia majú právo len na jednu bytovú náhradu.

8. Podľa § 712c ods.3 Občianskeho zákonníka, nájomca, ktorý má byť vypratať, je povinný uzavrieť zmluvu o bytovej náhrade do 30 dní od doručenia písomného vyhlásenia o zabezpečení bytovej náhrady; ak nájomnú zmluvu bezdôvodne neuzavrie, jeho nárok na bytovú náhradu zanikne.

9. Povinnosť vypratať byt je viazaná na zabezpečenie bytovej náhrady, ktorá nájomcovi patrí. Spoloční nájomcovia, ktorí majú vypratať byt, majú právo iba na jednu bytovú náhradu. Kardinálnou a v praxi veľmi problematickou bude otázka, či je zabezpečená zákonu zodpovedajúca bytová náhrada. V odseku 3 tohto ustanovenia sa uvádza, že nájomcovi treba doručiť písomné vyhlásenie o zabezpečení bytovej náhrady. Do 30 dní od doručenia písomného vyhlásenia je nájomca, ktorý má byť vypratať, povinný uzavrieť zmluvu o bytovej náhrade. Zmluva o bytovej náhrade nie je zmluvou, na základe ktorej vzniká nájom náhradného bytu, náhradného ubytovania alebo prístrešia. Je to zmluva, v ktorej osoba, ktorá má bytovú náhradu zabezpečiť, vyhlasuje, akým spôsobom je bytová náhrada zabezpečená (aký druh bytovej náhrady), presne opísaný objekt, ktorý môže nájomca užívať (určenie bytu, obytnej miestnosti), či ide o nájom alebo podnájom, či ide o bytovú náhradu na určitý čas alebo neurčitý čas, aké sú podmienky nájmu (najmä výška nájomného) a ako je zabezpečená realizácia práva nájomcu na bytovú náhradu, t.j. kedy a kde môže zmluvu o nájme, resp. o podnájme podpísať. Vydaniu tohto rozsudku musí predchádzať zistenie, či ten, v prospech koho sa byt vypratáva, poskytol zákonom ustanovenú bytovú náhradu.

10. V danej veci bolo nesporné, že pri cene ponúknutého náhradného ubytovania na jednu osobu na mesiac vo výške 240 eur, by musela žalobkyňa platiť mesačne sumu 1.440 eur vzhľadom na počet jej detí, ktoré s ňou bývajú vo vypratávanom byte. Súd tak dospel k záveru, že žalovaný nezabezpečil adekvátne náhradné ubytovanie pre žalovanú, a to z hľadiska výšky mesačného nájomného, ktoré by musela žalobkyňa platiť za užívanie ponúknutého náhradného ubytovania, ktorá výška je neadekvátna voči mesačnému nájomnému vo vypratávanom byte, v ktorom sa nájomné pohybuje okolo sumy 300 eur mesačne. Z tohto dôvodu k zániku práva žalobkyne na náhradné ubytovanie podľa § 712c ods. 3 Občianskeho zákonníka nedošlo. Preto súd určil, že právo žalobkyne na bytovú náhradu v zmysle rozsudku Okresného súdu Žilina sp. zn. 27C/499/2015 zo dňa 04. októbra 2016 nezaniklo.

11. O náhrade trov konania súd rozhodol na základe ust. § 257 Civilného sporového poriadku, v zmysle ktorého výnimočne súd náhradu trov konania neprizná, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Žalovaná mala vo veci plný úspech. S poukazom na ust. § 255 C.s.p. by tak mala proti žalovanému ako neúspešnej strane nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Súd však v danom spore vzhliadol dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré žalobkyňa nárok na náhradu trov konania proti žalovanému nepriznal, a ktoré spočívajú v nasledovnom : Žalobkyňa užíva predmetný byt bez právneho dôvodu od roku 2011, za byt riadne a včas neplatí už niekoľko rokov, riadne a včas platiť prestala ešte počas trvania nájomnej zmluvy. Od februára 2011 tak žalobkyňa dlhuje len čo do istiny na nezaplatenom nájomnom a bezdôvodnom obohatení žalovanému sumu viac ako 25.000 Eur, pričom dlh stále rastie. Napriek tomu, že žalobkyňa disponovala financiami, čo aj sama uviedla v konaní o vypratanie bytu, a to údajne až sumou 9.000 Eur, svoje dlhy voči žalovanému neplatila vôbec, odmietla svoj dlh, čo do dôvodu a výšky uznať a platiť ho v splátkach. V nezodpovednom prístupe a konaní pokračuje žalobkyňa naďalej, nakoľko aj v danej veci bolo nesporné, že žalobkyňa naďalej neplatí riadne a včas za užívanie vypratávaného bytu a tento naďalej užíva bez právneho dôvodu. Celú situáciu si tak žalobkyňa sama zavinila tým, že si počas mnohých rokov riadne a včas neplnila svoje povinnosti vyplývajúce jej z nájmu a užívania predmetného bytu. Podľa názoru súdu práve žalobkyňa sama by mala brať ohľad najmä na svoje maloleté deti a neohrozovať ich existenčné záujmy tým, že za užívaný byt riadne a včas neplatila hoci jej to finančná situácia umožňovala. Žalobkyňa tak zavinila vznik všetkých doterajšie súdnych sporov, vrátane exekučného konania, a preto by bolo nanajvýš nespravodlivé, aby žalovaný znášal trovy daného súdneho konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Žilina.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolačné dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.